

ВИСНОВОК
Національного агентства з питань запобігання корупції
до проекту Закону України «Про внесення змін до адміністративного
та кримінального законодавства щодо запровадження діяльності
Бюро економічної безпеки України»¹
(реєстр. № 3959-1 від 25.08.2020)

Проектом Закону України «Про внесення змін до адміністративного та кримінального законодавства щодо запровадження діяльності Бюро економічної безпеки України» (далі – законопроект) пропонується внести зміни до Кримінального кодексу України (далі – КК України), Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) та Кодексу України про адміністративні правопорушення задля врегулювання правовідносин, які стосуються відповідальності, гарантій безпеки, статусу, процесуальних прав та обов’язків працівників Бюро економічної безпеки України (далі – Бюро), а також віднесення до підслідності Бюро низки кримінальних правопорушень, які на сьогодні належать до підслідності інших органів досудового розслідування. При цьому утворення Бюро передбачено проектом Закону України «Про Бюро економічної безпеки України» (реєстр. № 3087-д від 02.07.2020), який 03.09.2020 прийнято Верховною Радою України у першому читанні.

За результатами аналізу законопроекту Національне агентство з питань запобігання корупції вважає за доцільне в межах компетенції зазначити таке.

1.1. У п.п. 7 п. 2 розділу I законопроекту пропонується викласти в новій редакції п.п. 1 п. 3 примітки до ст. 368 Кримінального кодексу України, в якому міститься перелік посадових осіб, які займають особливо відповідальне становище. При цьому до цього переліку передбачається не лише додати посаду Директора Бюро, а й унести до нього певні редакційні зміни, які виходять за межі правового регулювання законопроекту та не враховують практики нормотворення.

Так, наприклад, до числа посадових осіб, які займають особливо відповідальне становище, належатимуть Голова та член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Варто зазначити, що відповідно до положень ч. 1 ст. 4 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» ця Національна рада складається з восьми членів, а тому використання мовної конструкції «член Національної ради...» є невиправданим, оскільки складається враження, що особливо відповідальне становище мають Голова Національної ради та лише один з її членів, а не всі члени цієї Національної ради.

Аналогічне по суті зауваження стосується й інших колегіальних органів, які згадуються у пропонованій законопроектом редакції п.п. 1 п. 3 примітки до ст. 368 КК України.

¹ Висновок підготовлений керівником відділу моніторингу та оцінки діяльності Національного агентства Департаменту антикорупційної політики Яйчуком А.М.

1.2. На сьогодні до переліку посадових осіб, які займають особливо відповідальне становище, відповідно до п.п. 1 п. 3 примітки до ст. 368 КК України належать голови вищих спеціалізованих судів, їх заступники та судді вищих спеціалізованих судів, тоді як загадана норма КК України в редакції законопроекту поширюється на голову, заступників та суддів виключно Вищого антикорупційного суду.

Проте у пропонованій редакції не враховано той факт, що на сьогодні відповідно до ч. 2 ст. 31 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» до числа вищих спеціалізованих судів належить не лише Вищий антикорупційний суд, а й Вищий суд з питань інтелектуальної власності.

2. Згідно зі змінами до ч. 1 ст. 3 КПК України (п.п. 1 п. 3 розділу I законопроекту) пропонується визначити, що керівником органу дізнання в Бюро є начальник підрозділу дізнання, тоді як неврегульованим лишається питання про те, хто зі службових осіб Бюро вважатиметься дізнавачем та здійснюватиме досудове розслідування кримінальних проступків.

Узагальнюючі висновки:

1) пропоновані законопроектом зміни до примітки до ст. 368 КК України виходять за межі предмета правового регулювання законопроекту, не враховують існуючу систему судоустрою та практику нормотворення;

2) зміни до ч. 1 ст. 3 КПК України не врегульовують усіх інституційних аспектів здійснення органом дізнання досудового розслідування кримінальних проступків.

**Керівник Департаменту
антикорупційної політики**

Дмитро КАЛМИКОВ